

Tiigi tn 67 krundi detailplaneering

Elamu Tartus Tiigi 78, 1891.a., reg nr 7023 kaitsevöönd
Tööstushoone Tartus Tiigi 61a, 1886.a., reg nr 7024 kaitsevöönd

Seletuskiri ja joonised

Töö nr 1907/13

Tartu 2017-2021

Merlin Kalle

Diplomeeritud ruumilise keskkonna planeerija, tase 7 (nr 163361)

Vastutav spetsialist muinsuskaitse tegevusalal (nr PT 373/2008)

Veiko Kärbla

Keskonnakorralduse spetsialist

3+1 arhitektid / Kolm Pluss Üks OÜ

Arhitektuurikonkursi võidutöö *Hoov* autor

Sulev Sannik

OÜ Liikluslahendus, diplomeeritud teedeinsener, tase 7 (nr 124233)

Tiigi Invest OÜ

Töö koostamisest huvitatud isik

SISUKORD

A – SELETUSKIRI	5
1. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK	5
2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS	6
3. PLANEERINGUALA MÖJUALA FUNKTSIONAALSED JA LINNAEHITUSLIKUD SEOSD	7
3.1. ANALÜÜS	7
3.2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE	9
3.3. PLANEERINGULAHENDUSE VALIKU PÕHJENDUSED	11
4. PLANEERITAVA ALA KRUNTIDEKS JAOTAMINE	13
5. KRUNTIDE EHTUSÕIGUS	13
6. KRUNDI HOONESTUSALA PIIRITLEMINE	15
7. TÄNAVATE MAA-ALAD, LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS	15
8. HALJASTUSE JA HEAKORRA PÕHIMÕTTED	17
9. EHTISTEVAHELISED KUJAD	18
10. TEHNOVÕRKUDE JA RAJATISTE ASUKOHAD.....	18
10.1. VEEVARUSTUS, REOVEEKANALISATSIOON, SADEMEVESI.....	18
10.2. ELEKTRIVARUSTUS. VÄLISVALGUSTUS	20
10.3. SOOJAVARUSTUS	21
10.4. TELEKOMMUNIKATSIOONIVARUSTUS.....	21
10.5. GAASIVARUSTUS	22
10.6. TULETÕRJE VEEVARUSTUS.....	22
11. KESKKONNATINGIMUSED PLANEERINGUGA KAVANDATAVA ELLUVIIMISEKS	22
12. EHTISTE OLULISEMATE ARHITEKTUURINÕUETE SEADMINE	26
13. SERVITUUTIDE VAJADUSE MÄÄRAMINE	27
14. KURITEGEVUSE RISKE VÄHENDAVALD NÕUDED JA TINGIMUSED	27
15. PLANEERINGU ELLUVIIMINE	27
B – KOOSTÖÖ PLANEERINGU KOOSTAMISEL JA KOOSKÕLASTUSED	
C – JOONISED (<i>Digitaalselt esitatud eraldi failidena</i>)	
1. Situatsiooniskeem	M 1 : 10 000
2. Olemasolev olukord	M 1 : 5 00
3. Kontaktvööndi funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed	M 1 : 2 000
4. Põhijoonis	M 1 : 5 00
5. Tehnovõrgud	M 1 : 5 00
6. Planeeritud maakasutus ja kitsendused	M 1 : 5 00
7. Planeeringulahenduse ruumilised illustratsioonid	

A – SELETUSKIRI

1. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK

Käesoleva planeeringu lähtedokumendiks on Tartu Linnavolikogu 15.10.2015.a otsus nr 261 *Tiigi tn 67 krundi detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine*.

Planeeringualaks on Tartu linnas Tiigi tn 67 kinnistu ja sellega külgnevad tänavaalad.

Planeeringu koostamise eesmärk on kaaluda võimalusi krundi kasutamise sihtotstarbe muutmiseks ja ehitusõiguse määramiseks äri-, büroo- ja korterelamu hoone(te) püstitamiseks.

Planeeringu koostamise algatamisel oli Tartu linna üldplaneeringu kohaselt Tiigi tn 67 krundi juhtfunktsiooniks haridus- ja teadushoonete maa, krunt oli reserveeritud lasteaiale.

Planeeringu koostamise ajal kehtestati Tartu linna üldplaneering aastani 2030+, milles ala juhtfunktsiooni on muudetud ja Tiigi tn 67 krundi juhtotstarbeks on äri- ja teenindustevõtte maa. Detailplaneering on koostatud kehtiva üldplaneeringu kohasena.

Planeeringu koostamisel kuulusid arvestamisele:

- Tartu linna üldplaneering aastani 2030+ (kehtestatud Tartu Linnavolikogu 14.09.2017. a otsusega nr 494);
- Tiigi tn 67 detailplaneeringu liiklusanalüüs (Liikluslahendus OÜ, töö nr 1114/16, 2015.a; plaanilahendust täpsustatud nov. 2020, liiklusanalüüsi täiendatud 29.04.2021.a.);
- Tiigi tn 67 detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimused (OÜ Hendrikson & Ko, töö nr 1907/13);
- Insolatsioonianalüüs (Fassaadiprojekt OÜ, töö nr 20-1488, 2020.a ning täiendav konsultatsioon);
- Tiigi tn 67 detailplaneeringu arhitektuurikonkursi võidutöö *Hoov* (3+1 arhitektid/Kolm Pluss Üks OÜ, 2016.a);
- Tartu linna välisõhu strateegilise mürakaardi ajakohastamine (OÜ Hendrikson & Ko, 2017.a);
- Vaksali ja Riia tänavate ning raudteega piirneva ala detailplaneering (kehtestatud Tartu Linnavalitsuse 08.07 2004. a korraldusega nr 1333);
- J. Kuperjanovi 70 krundi detailplaneering (kehtestatud Tartu Linnavalitsuse 21.03.2006 .a korraldusega nr 433).

Planeeringu käigus toimunud kirjavahetus ja dokumendid asuvad lisade kaustas.

2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS

Planeeringu aluskaardina on kasutatud Tartu Maakorralduse OÜ poolt juunis 2020. a. aktualiseeritud Tiigi tn 67 geodeetilist alusplaani täpsusastmega M 1:500 (töö nr KE-8487), kus koordinaadid on L-EST97, kõrgused EH2000 süsteemis ning Raxoest OÜ poolt novembris 2017.a koostatud Vaksali tänava teostusmöödistust (katendite teostusjoonist) täpsusastmega M 1:500 (töö nr EH-03-17).

Planeeringuala suurus on ca 1,3 ha.

Planeeringuala asub Tartu linna Vaksali linnaosas, hõlmates tervikuna Tiigi tn 67 kinnistu (kü tunnus 79506:005:0009, maakasutuse sihtotstarve: 100% riigikaitse maa, pindala 9 020 m²). Planeeringuala ulatub ka kinnistuga külgnevale Tiigi ja Vaksali tänava alale. Transpordiga juurdepääs kinnistule toimub Tiigi tänavalt.

Planeeringuala on hoonestatud (administratiivhoone, garaaž, ladu-töökoda, abihooned, alajaam), hooned on kuni kahekorruselised.

Planeeringuala on tasase reljeefiga, ala on asfalteeritud, haljaspinnad puuduvad ja territooriumil kasvavad üksikud puud.

Alal asuvaid hooneid teenindavad vee- ja kanalisatsioonitorustikud ning elektri maakaabelliinid; territooriumi läbivad elektri maakaabelliinid, Tiigi tn ääres asub alajaam, alal paikneb mittetöötav soojatorustik.

Planeeringualal ei esine loodusvarasid, kaitstavaid loodusobjekte, EELISE andmetel kaitsealuste liikide elupaiku ega kultuurimälestisi. Ümbruskonnas puuduvad Natura 2000 alad ning muud *Looduskaitseaduse* alusel kaitstavad objektid. Alal ja selle vahetus läheduses puuduvad objektid, mis vajavad keskkonnalube.

Kuna alale ehitatakse uus hoonestus ja alasisesed olemasolevaid hooneid teenindavad vee- ja kanalisatsioonitorustikud ning elektri maakaabelliin lihvvideeritakse, samuti leitakse vajadusel uus asukoht alajaamale, tuleb kitsendusena arvestada ala läbivate elektri kaabelliinide kaitsevööndiga (juhul, kui nimetatud kaableid ümber ei tõsteta). Seega on tehnovõrkudega seonduvad olemasolevad kitsendused järgmised:

- Elektri maakaabelliini kaitsevöönd 1 m mõlemal pool kaablit, alajaamadel ja jaotusseadmetel 2 m piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest¹.

Planeeringuala lähipiirkonnas asuvad mitmed ehitismälestised, krundi idaosale ulatuvad mälestiste Tiigi tn 78 ja Tiigi tn 61a kaitsevööndid.

Planeeringuala asukoht on vaadeldav joonisel nr 1.

Planeeringuala olemasolev olukord on graafiliselt kajastatud joonisel nr 2.

¹ Ehitusseadustik § 70, Majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrus nr 73 Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded § 10

3. PLANEERINGUALA MÕJUALA FUNKTSIONAALSED JA LINNAEHITUSLIKUD SEOSSED

3.1. ANALÜÜS

Planeeringuala asub Tiigi-Vaksali-Kuperjanovi-Kastani tänavaga piirnevas kvartalis Vaksali linnaosas Vaksali ja Tiigi tänav ristmikul raudteejaama vahetus läheduses.

Lähipiirkonnas asuvad hooned on valdavalt 2-4- korruselised, leidub ka 5- korruselisi hooned (Vaksali tn 17a). Naaberkiinnistud on elamumaa, elamu- ja ärimaa ja ärimaa sihtotstarbelised.

Arhitektuurselt lahenduselt on ümberkaudsed hooned eritüüpsed. Vaksali tänaval planeeringualaga samal tänavapoolel asuvad hooned on lameda katusega ja uuemaimelised. Raudteejaama hooned mälestistena kannavad oma aja hõngu ja on viilkatustega, samuti on madalamad ja viilkatustega Tiigi tn äärsed hooned. Tiigi tn äärsed hooned asuvad ühtsel ehitusjoonel ja ka Vaksali tn hooned antud tänavalõiguse moodustavad ühtse tänavafrondi.

Vastavalt planeeringu koostamise lähteseisukohtadele tuleb planeeritud hoonestuse kõrguse kavandamisel arvestada Tiigi ja Vaksali tn nurgal asuva Vaksali tn 17a, planeeringuala läänepoolse kiinnistupiiriga külgneva J. Kuperjanovi tn 70 ja planeeringualast teisel poolt Tiigi tänavat asuva Tiigi tn 86 hoone kõrgusega.

Tabelis 3.1.1 on toodud kontaktvööndis asuvate hoonete näitajad, millega kavandatud hoonestuse planeerimisel on arvestatud.

Tabel 3.1.1. Lähiumbruse hoonestuse näitajad võrdluses planeeritud lahendusega

Aadress	Sihtotstarve ja pindala*	Ehitisealune pind**	Hoone absoluutkõrgus***	Kinnistu täisehituse%
Tiigi tn 86	100% elamumaa 897 m ²	272,5 m ²	73,06 m	
J. Kuperjanovi tn 70	75% elamumaa, 25% ärimaa 1 094 m ²	658 m ²	75,67 m	60%
Vaksali tn 17a	100% ärimaa 2 706 m ²	1 723,9 m ²	82,66 m	64%
Planeeritud krunt nr 1	Ärimaa, kuni 25% elamumaa 8 483 m ²	Maa peal I korrusel kuni 3 440 m ² ; alates II korrusest kuni 3 615 m ² ; maa all 6 515 m ²	Tiigi ja Vaksali tn nurgal räästas 79,00 m / hari 85,00 m; mujal Tiigi tn ääres räästas 71,00 m / hari 73,00 m; J. Kuperjanovi tn poolses osas Vaksali tn pool räästas 76,60 m / hari 80,40 m; mujal krundi sisemuses räästas 71,10 m / hari 75,10 m	Maa peal I korrusel kuni 40,6%; alates II korrusest kuni 42,6%

* Maa-ameti maainfo alusel

** Ehitisregistri andmete alusel

*** Geodeetilise alusplaani andmete alusel

Tiigi tn 86 ehitisregistris ei ole andmed täielikud, seega ei ole antud ka kinnistu täisehituse %

Vaksali tänav on kahe sõidurajaga ja asfaltkatteline ning varustatud mõlemapoolse kõnnitee ja kahe jalgrattarajaga. Kehtiv üldplaneering käsitleb tänavat põhimagistraalina, kust kinnistutele ligipääs mootorsõidukitega on suurel määral piiratud. Ka Tiigi tn on kahe sõidurajaga ja asfaltkatteline ning varustatud kõnnitee ja kergliiklusteega. Mõlemal

tänaval toimub autode parkimine kas ühel või mõlemal tänavapoolel jalgrattaraja või kergliiklustee ääres.

Erinevate liikumisviiside (jalgsi, rattaga, bussiga, autoga) ühendusteel piirkonnas on head. Planeeringuala lähipiirkonnas toimib bussiliiklus Vaksali ja J. Kuperjanovi tänavatel. Lähim bussipeatus asub ca 60 m kaugusel raudteejaama ees. Ümberkaudsed tänavad on kahe-suunalised, v.a Kastani.

Sõiduteede ääres on kõnniteed, ratturid kasutavad liiklemiseks nii kõnniteid kui jalgrattaradu sõiduteel. Kesklinn (näit Raekoja plats) jääb linnulennult 1 km kaugusele, vahetus läheduses asub Tartu raudteejaam.

Vaksali ja J. Kuperjanovi tänavate ristmik ehk vaksalihoone esine väljak on rekonstrueeritud esinduslikuks vaksaliväljakuks ning rajatud on jalgrattarajad, korrastatud autode parkimisalad, rajatud jalgrattaparklad, mis kõik soodustab kergliiklemist.

Planeeringuga on kavandatud hoonesised kergliiklusalad ka planeeringualale ja seotud olemasolevate kõnniteedega Vaksali ja Tiigi tänaval.

Planeeringuala vahetusse lähedusse jäävad haljasalad: ca 75 m kaugusele jääb Vaksali park ja veidi kaugemale- ca 235 m kaugusele Vanemuise park; mõnusaks ajaviitekohaks on kujunenud vaksaliväljak. Planeeringuala ja lähedalasuvad haljasalad on seotud korraliku kõnni-/kergliiklusteede võrgustiku kaudu.

Planeeringuala lähipiirkonna funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed on kajastatud joonisel nr 3.

Ala lähiümbruses asuvad ka mälestised. Vaksali tänava ehitismälestiste ühine kaitsevöönd ulatub Tiigi tn 67 kinnistu läänepiirini, kinnistule ulatuvad Tiigi tn 78 ja Tiigi tn 61a mälestiste kaitsevööndid. Kinnistu põhjanurgani ulatub Toometaguse miljööala.

Detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste kohaselt tuleb Tiigi tn 78 krundil asuva mälestise kaitsevööndisse (kattub osaliselt ka Tiigi tn 61 a krundil asuva mälestise kaitsevööndiga) jääva uushoonestuse kõrgus planeerida mitte rohkem kui kolm täiskorrust. Krundi sisemuses J. Kuperjanovi tn poole ehitatava hoone/hooneosa (mis jääb osaliselt ka Tiigi tn 61 a mälestise kaitsevööndisse) ning Vaksali tn äärse hoone/hooneosa korruselisus täpsustada detailplaneeringus. Samuti peavad kõik uushoonestuse tehnilised mahud jääma hoone põhimahu sisse ning uushoonestuse viimistlemisel vältida silmatorkavate värvitoonidega värvimist ning muid tänavapildis domineerima hakkavaid lahendusi.

2016.a suvel toimunud detailplaneeringu arhitektuurikonkursi võidutööks hinnati töö *Hoov*. Arhitektuurikonkursi eesmärgiks oli leida parim võimalik linnaehituslik lahendus ning lisaks loodavate kaubandus-, büroo- ja korteripindadele atraktiivne ning meeldiv töö- ja elukeskkond, mis oleks aluseks detailplaneeringu lahenduse koostamisel ja ehitusõiguse määramisel.

Võidutöö *Hoov* arhitektuurse lahenduse idee lähtepunkt on ümber kvartali keskel paikneva hoovi põimuv hoonete vöö. Hoonete suurim kõrgus on Tiigi ja Vaksali tänava nurgal ning hakkab sujuvalt langema raudteejaama suunas jätkudes spiraalselt ümber hoovi Tiigi tänava äärde.

Võidutöös on hoonete suurim korruselisus kavandatud 6 korrust. Spiraalne hoonestuse vöö on esimese korruse tasandil katkestatud kvartali läänenurgas raudteejaama suunas ning Tiigi tänava ääres. Diagonaalne avamine tekitab visuaalse kontakti Tiigi tänavalt

vaksali hoonega ning võimaldades hoovist läbi liikumist toob see aktiivsemat elu ka kvartali sisse. Diagonaalne avanemine raudteejaama ja selle esise platsi poole rõhutab kvartali läänenurga olulisust antud linnaruumis. Alates teisest korrusest on hoonemahud katkestatud ka põhja- ja lõunanurgal. Katkestuse kohad elavdavad visuaalselt tänavaruumi, avades klaasfassaadi abil hoone sisemuse. Vastavalt võidutööle astub Vaksali ja Tiigi tänava ääres hoone esimese korruse fassaad tänava perimeetri joonelt tagasi. Selle abil tekitatakse osaliselt kaetud kõnnitee äärne aktiivne äride front.

Arhitektuurikonkursi lõpp-protokollis on märgitud järgmised tingimused/soovitused, mida detailplaneeringu koostamise käigus kontseptsiooni edasi arendamisel järgida:

- Lahendus peab võimaldama hoonete ja parkimise etapilise väljaehitamise;
- Hooneid ja pindasid peab olema võimalik ühendada samal tasapinnal (suurte büroode loomise võimalus);
- Koostöös liidluseksperdiga leida lahendus nii Tiigi kui Vaksali tänavalt sisse ja väljasõitude rajamiseks.

Samuti on märgitud, et diagonaalne avalik läbipääs ei ole tingimata vajalik, kuna tegemist ei ole olulise liikumissuunaga, ühtlasi vähendab see perimetraalset tänavapealset aktiivsust.

Planeeringulahendus väljendab võidutöö *Hoov* ideed, mida on vastavalt arhitektuurikonkursi lõpp-protokollile ja planeeringu lähteseisukohtadele edasi arendatud. Planeeringulahenduses on kõikide muinsuskaitse eritingimuste punktidega arvestatud.

3.2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE

Planeeringuala asjakohaseks strateegiliseks dokumendiks on *Tartu linna üldplaneering*.

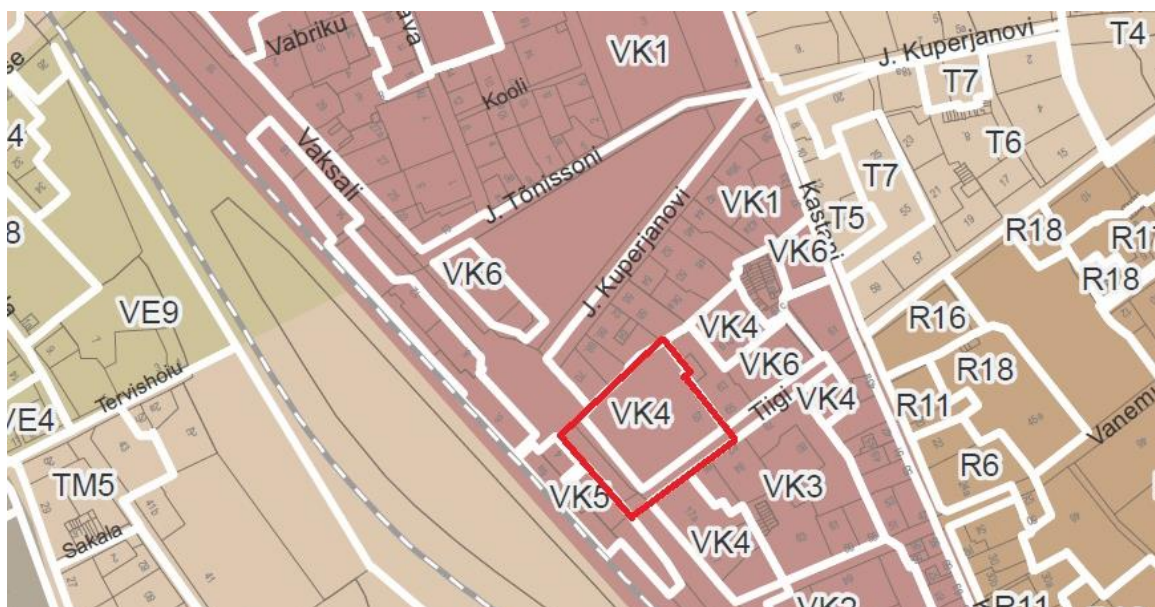
Üldplaneeringu kohaselt asub Tiigi tn 67 kinnistu äri- ja teenindusettevõtte juhtotstarbega maa-alal (vt skeem 3.2.1) Vaksali asumis kvartalis VK4 (vt skeem 3.2.2), kus üldplaneering seab eesmärgiks võimalikult rohkeid ja kõrge kvalifikatsiooniga töökohti nõudvate ettevõtete arengu.

Tiigi tn 67 krundile on lubatud kavandada kuni 4- korruseline hoonestus, sh Tiigi ja Vaksali tänavate nurgal kuni 6- korruseline. Korruse arvestuslikuks keskmiseks kõrguseks elamul ja büroopinnal on 3,2 m, kaubanduspinnal 3,5–4 m.

Skeem 3.2.1. Väljavõte Tartu linna üldplaneeringu maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste joonisest, kus planeeringuala on märgitud punase joonega. Ä tähistab äri- ja teenindusettevõtte maa-ala, EK korterelamu maa-ala, EK* osalise äriotstarbega korterelamu maa-ala, AT kaubandus- ja teenindusettevõtte maa-ala, ÜHP kooli maa-ala, H roheala, LR raudtee maa-ala ja LB reisijaid teenindava transpordihoonde maa-ala

Kvartalis tuleb arvestades kõrget hoonestustihedust krundidel, hoone ehitusprojekti kavandada läbimõeldud ja detailne haljastuslahendus. Keelatud on tõkkepuude paigaldamine.

Skeem 3.2.2. Väljavõte Tartu linna üldplaneeringu maa- ja veealade üldiste ehitustingimuste joonisest, kus planeeringuala on märgitud punase joonega.

Äri- ja teenindusettevõtte maa-alal peab 10% krundist olema kõrghaljastatud ja olemasolevat haljasmaad tuleb püüda maksimaalselt säilitada ja kohaldada puhkamiseks ning ala läbivalt jalgsi liikumiseks. Krundi täisehituse protsent ja hoonete suurim lubatud

kõrgus määratakse detailplaneeringu või projekteerimistingimustega, arvestades ümbritsevat keskkonda, krundistruktuuri, asukohta jms.

Kaubandus- ja teenindushoone krundi piiretega üldjuhul ei piirata, v.a majandushoovid, ladustamisplatsid jms krundi majandussuunitlusega osad.

Vaksali tänav on üldplaneeringus kavandatud üherealise tänavahaljastusega kergliikluse põhitänavana, Tiigi tänav kergliikluse kohaliku võrgu tänavana.

Planeeringulahendus on üldplaneeringukohane.

Alal kehtiva *Vaksali ja Riia tänavate ning raudteega piirneva ala detailplaneeringuga* on reserveeritud Vaksali tn laiendamine mh Tiigi tn 67 kinnistu arvelt ning antud põhimõtteline lahendus. Sõiduradade laiuks on planeeritud 3,7 m, kõnniteede laiuks 3 m. Kõnniteedest pool on planeeritud jalgrattatee jaoks. Jalakäijate ülekäigurajad on planeeritud Vaksali ja Tiigi tn ristmikul, ristmikud on kavandatud foorjuhitavatena.

3.3. PLANEERINGULAHENDUSE VALIKU PÕHJENDUSED

Arvestades planeeringuala linnaruumilist paiknemist ja kontaktvööndi hoonestuse iseloomu, lähtub planeeringulahendus eesmärgist sulanduda olemasolevasse linnaruumi, tuues kaasa kõrge lisandväärtuse seostudes ümbriku kultuuriväärtuslike objektidega ning kaasates avalikkuse mõotme.

Planeeringuala külgneb põhjaosas üldplaneeringu kohase Toometaguse miljööväärtusliku alaga. Seal asuvad 2-3-korruselised viilkatustega eluhooned ühtsel ehitusjoonel tänavast mõningase tagasiastega. Tagasiaste võimaldab vaksali poole suundudes majesteetliku vaate vaksalihoonele. Kuna hoonete esised piirdeaiad kinnistupiiril reeglina puuduvad, siis visuaalne mulje on tänavaala suhtes avatud (nn avalik tänavakoridor algab hoonestusjoonest, mitte kinnistu piirist). Hooned on kõrge sokliososa ja kõrgete korrustega. Miljööala kinnistud on pikliku kujuga selliselt, et tänavapoolne kinnistu külg on lühem kui sellega risti olev, hoone paikneb tänavapoolses krundi osas ning hoovid on suuresti haljastatud või hoonestatud hoovimajadega. Planeeringualaga külgnevatel J. Kuperjanovi tn 68 ja J. Kuperjanovi tn 62 // 66 kinnistute õuedel asuvad Tiigi tn 67 kinnistu piirist ca 10-20 m ulatuses haljasmaad (v a planeeringuala põhjanurgaga külgnevas osas).

J. Kuperjanovi tn 70 kinnistule ehitatud hoone front järgib nii J. Kuperjanovi tänava ehitusjoont kui Vaksali tänava perimetraalsust, tekitades vaksaliväljakut piirava ja konkretiseeriva fragmendi. Hoone on 4-korruseline st J. Kuperjanovi ja Vaksali tn nurgahoonestus on kujundatud miljööala hoonestusest korruse võrra kõrgemana. Asudes J. Kuperjanovi tänava hoonetega ühtsel ehitusjoonel, on J. Kuperjanovi tn 70 hoone ehitatud Tiigi tn 67 kinnistu piirist 8 m kaugusele. Ehk planeeringuala põhja- ja idaosaga külgnevatel naaberkinnistutel asub olemasolev hoonestus J. Kuperjanovi tn poolses osas ning planeeringuala poole jääb kinnistu piirist 8-20 m laiune haljasmaa ala.

Planeeringuala lõunaosaga külgneval Vaksali tn 17a kinnistul asub kõrge sokliososa ja kõrgete korrustega 4-korruseline hoone, mille nurgalahendus Vaksali ja Tiigi tn ristmikul on kujundatud ülejäänud hoonemahust kõrgemana ehk 5-korruselisena. Vaksali tn 17a ärihoone 4-korruseline maht asub ka Tiigi tn perimeetril.

Planeeringuala idaosaga külgnevate Tiigi tn kinnistute hoonestus on kaetud viilkatustega ning on 2- 3- korruseline. Ka Tiigi tn eluhooned asuvad ühtsel ehitusjoonel.

Kokkuvõtvalt saab planeeringualaga külgnevate hoonete kõrguslikku situatsiooni kirjeldada järgnevalt: kõrgeim hoone ehk 5- korruseline hoone asub Vaksali ja Tiigi tn ristmikul; J. Kuperjanovi tn 70 hoone on korruse võrra madalam ehk 4-korruseline ning miljööalal on kuni 3-korruselised hooned (kusjuures korrused ja sokliosad on kõrged); Tiigi tänaval on hooned veel korruse võrra madalamad, 2-korruselised. Ehk hoonestuse korruselisus planeeringuala vahetus läheduses muutub planeeringuala kaguosast alates spiraalselt ümber planeeringuala 5 korrust->4 korrust - >3 korrust->2 korrust.

Naaberhoonestuse kõrguslikust situatsioonist on lähtunud ka arhitektuurikonkursi võidutöö ning planeeringulahendus, kus planeeringuala Vaksali ja Tiigi tn ristmikul on ette nähtud kõrgeim hoonemaht, kus hoone kõrgus lähtub teisel pool tänavate ristumist olevast Vaksali tn 17a hoonest. Uushoone kõrgus on kavandatud langema J. Kuperjanovi tn 70 hoone suunas, arvestades nimetatud hoone kõrgusega. Krundi sisemuses J. Kuperjanovi tn suunas suhestub planeeritud hoonestuse kõrgus miljööala hoonestuse kõrgusega ning kõrgus väheneb spiraalselt veelgi, kuni Tiigi tn ääres ühtlustub Tiigi tn äärsel hoonestuse kõrgusega ja kujuneb seal madalaimaks.

Tiigi tn 67 kinnistu suurus 9 020 m² on käsitletavas piirkonnas unikaalne, sest on mitu korda suurem ümbritsevate kinnistute suuruselt. Kinnistu asukoht raudteejaama ja kesklinna vahetus läheduses ning kinnistu suurus võimaldavad alale planeerida esindusliku linnaehitusliku lahenduse, mis toetab piirkonna kujunemist Tartu linna visiitkaardiks raudteetranspordi kasutajale.

Tiigi tn 67 kinnistu hoonestus on aastakümneid asunud kinnistu sisemuse perimeetril ning linnaehituslikult on tegemist olnud struktuuritühimikuga. Konkreetse linna- ja tänavaruumi tekkimiseks on linnaehituslikult sobilik ka tänavapoolsele kinnistuosale ehitada perimetraalne, olemasolevate naaberhoonete ehitusjoont järgiv hoonestus. Planeeritud hoonestus kujundab vaksaliväljakule täiendava konkreetse raamistuse ning võimestab ja täiendab vaksaliväljaku ruumi.

Seetõttu on planeeringuala uushoonestus kavandatud perimetraalsena sh kinnistu sisemuses nii arhitektuurikonkursi võidutöös kui planeeringulahenduses. Kinnistusesise perimetraalse hoonestuse võimaldavad kavandada nii miljööväärtusliku hoonestuse iseloomulik asukoht tänavaaäres koos planeeringuala poole ulatuva haljasmaaga kui J. Kuperjanovi tn 70 hoone paigutus põhimahuga J. Kuperjanovi ja Vaksali tn ristmikule. Sealjuures on uushoonestus kavandatud minimaalselt 4 m kaugusele kinnistu piirist, mis läbi suureneb J. Kuperjanovi tn äärsel olemasoleva hoonestuse ja planeeringuala uushoonestuse omavaheline vahekaugus veelgi.

Planeeringuala põhjaosas on uushoonestus kavandatud kinnistupiirist kaugemale, võimaldamaks alale kavandada puhverdava haljasmaa. Väheoluline ei ole ka inimeste senine ruumikogemus alal, kus olemasolev hoonestus paikneb kinnistu piiril.

Uushoonestuse kirjeldatud paigutus võimaldab hoonesse kavandada ühele tasapinnale suure pinnaga bürooruume ja kuna viilkatuste kalded on võimalik kavandada päikese poole, siis kõrgematel korrustel on võimalik luua päikese poole avanevad rõdud.

Kinnistu unikaalne suurus võimaldab territooriumile kujundada avatud päikeselise keskõue, mis võrreldes ümbritsevate kinnistutega, kus selline võimalus puudub, loob atraktiivse töö- ja elukeskkonna ning toob lahendusse avalikkuse mõõtme.

Varasemalt on kinnistu siseosa kasutatud erinevate sõidukite (taksod, politseisõidukid) seisuplatsina ning tänapäeval parklana. Planeeringulahendusega nõu antakse kinnistu sisene ala uuesti tagasi inimestele, kuna sõidukite parkimiskohad on kavandatud maa alla. Maa-aluse parkla kohale ongi kavandatud avatud keskõue.

Kuna planeeringuala vahetus läheduses asuvad kultuuriväärtuslikud objektid sh Tartu raudteejaama hoone, on oluline selle väärtustamine ning esile toomine. Seetõttu on nii arhitektuurikonkursi võidutöös kui planeeringulahenduses kavandatud hoonestuse katkestused diagonaalselt Tiigi ja Vaksali tn ääres, et luua visuaalne kontakt vaksali hoonega ning võimaldada inimestel hoovist läbi liikuda ja seal viibida.

Kvaliteetse avaliku ruumi loomise eesmärgil on planeeringulahenduses kavandatud kohustuslik ehitusjoon esimese korruse hoonemahule ning eraldi kohustuslik ehitusjoon alates teisest korrusest. Esimese korruse hoonemaht on Vaksali tn poolsel küljel kavandatud kinnistu piirist ca 5 m kaugusele, Tiigi tn poolsel küljel ca 6,5-15,2 m kaugusele kinnistu piirist. Hoonevaba ala kuni kohustusliku ehitusjooneni ühineb tänavale kavandatud kõnnitee alaga ning moodustab sellega koos laia avaliku kasutusega ala tänava ääres, mis on ühenduses territooriumile kavandatud avatud keskõuega. Planeeritud avalik ruum võimaldab projekteerimisel kujundada inimsõbraliku välikeskkonna.

Sulandamaks uushoonestus ühte olemasoleva Vaksali tn äärse perimetraalse hoonestusega, on alates teisest korrusest Vaksali tn ääres kavandatud kohustuslik ehitusjoon kinnistu piirile. Tiigi tänava poolses osas on teise korruse kohustuslik ehitusjoon kavandatud ühtsele ehitusjoonele Tiigi tn olemasoleva hoonestusega.

Lähtudes strateegilistest planeerimisdokumentidest, mõjuala linnaehituslikust iseloomust, läbiviidud arhitektuurivõistluse võidutööst, planeeringu muinsuskaitse eritingimustest ning planeeringu koostamisel esitatud ettepanekutest, võimaldab planeeringulahendus käsitletavale alale luua kvaliteetse töö- ja elukeskkonna. Planeeringulahendus võimaldab hoonestatava ala siduda avalike tänavatega ning kujundada hea avaliku ruumi, kus on ruumi nii jalakäijatele kui haljastuse rajamiseks. Planeeritud kasutusotstarbed rikastavad piirkonna funktsioone. Arhitektuurivõistluse võidutööst ning ümbritsevast keskkonnast lähtuvad arhitektuuritingimused tagavad kõrgetasemelise arhitektuurilahenduse.

4. PLANEERITAVA ALA KRUNTIDEKS JAOTAMINE

Planeeringualal moodustatakse kaks krunti: äri- ja elamumaa ning transpordimaa krunt.

Krundile nr 1 on kavandatud äri-, büroo- ja korterelamu hooned, krundile nr 2 on planeeritud Vaksali tn laiendus. Krunt nr 2 liidetakse perspektiivis Vaksali tänav T19 kinnistuga.

Planeeritud kruntide pindalad ja kasutamise sihtotstarbed on toodud planeeringujoonisel nr 4 ja 6. Planeeringuala kruntideks jaotamine on toodud joonisel nr 6. Planeeritud kruntide pindalad täpsustatakse katastrimöödistamise käigus.

5. KRUNTIDE EHTUSÕIGUS

Krundile nr 1 on määratud ehitusõigus äri- ja elamispindadega hoonete rajamiseks, sh elamupinnad võivad moodustada maksimaalselt 25% kogu hoonestusest.

Kogu krundi ehitusõiguse määramisel on aluseks võidutöö *Hoov* ja kontaktvööndi hoonestuse iseloom. Seega on hoonestus planeeritud perimetraalsena ja kohustusliku hoonestuse katkestusega kvartali läänenurgas raudteejaama suunas ja Tiigi tänava

ääres, tagades visuaalse kontakti Tiigi tänavalt vaksali hoonega ning avatud keskõue. Samuti on hoonemahud kavandatud katkestustega alates teisest korrusest hoonestuse erinevatel külgedel; katkestuse kohad elavdavad visuaalselt linnaruumi.

Hoonestusala Vaksali ja Tiigi tn äärsetele külgedele on planeeritud kohustuslik ehitusjoon eraldi hoone esimesele ja teisele korrusele, millest kaugemale hoonet ehitada ei tohi. Selliselt on loodud kõnniteede äärde osaliselt kaetud aktiivne äride front.

Määratud on hoonete suurim ja vähim lahushoonete arv ning suurim lubatud ehitisealune pind korrusesti erinev. Määratud tingimused garanteerivad hoonestuse kohustusliku katkestuse diagonaali avamiseks ja korruste ühendamisvõimaluse alates teisest korrusest, et oleks võimalik luua suurepinnalisi büroosid.

Planeeritud hoonete lubatud suurim kõrgus on kavandatud vastavalt planeeringu lähteseisukohtadele, muinsuskaitse eritingimustele, planeeritud hoonestuse kasutusotstarvetele (sh arvestades, et kaubanduspinnal on korruse kõrgus suurem kui elamul või büroopinnal) ja vahetul kontaktalal asuvate hoonete iseloomule.

Krundi nr 1 uushoonestuse kõrgus on kavandatud tõusvalt reageerides olemasolevale hoonestusele lähi-kontaktvööndis, olles kõige madalam Tiigi tänaval ja jõudes maksimumini Vaksali ja Tiigi tänava nurgal (sealjuures Vaksali ja Tiigi tänava nurgast Riia mnt suunas on olemasolev hoonestus valdavalt kõrgem ehk täismahus viiekorruseline). Keskkonda sobiv planeeritud hoonestuse spiraalne tõus oli võidutöö *Hoov* lähtekohaks ning töö oluliseks kontseptsiooni osaks.

Uushoonestus on kavandatud (lähtuvalt võidutööst *Hoov*) viilkatusega (Tiigi tänava äärsed olemasolevad eluhooned on viilkatusega, Vaksali tänava ääres asuvad Vaksali tn 17a ja J. Kuperjanovi tn 70 hooned on lamekatustega). Katusetüübist lähtuvalt on planeeringus eraldi määratud lubatud maksimaalne kõrgus katuse räästale ja harjale.

Uushoonestuse kõrguse määramisel selle kõrgeimal osal Vaksali ja Tiigi tänava nurgas, Vaksali tänava poolisel osal ning J. Kuperjanovi tänava poolses krundiosas Vaksali tänava pool, on aluseks võetud Vaksali tn 17a ja J. Kuperjanovi tn 70 hoonete lamekatuse kõrgused ja sellest lähtuvalt määratud uushoonestuse räästa suurim kõrgus. Lahendus on kavandatud selliselt, sest lamekatuse vaateline kõrgus ei ole sama, mis viilkatuse vaateline kõrgus; reaalselt on viilkatuse kõrgus oluliselt väiksema visuaalse jalajäljega kui sama kõrge lamekatuse.

Seega on J. Kuperjanovi tänava poolses krundiosas Vaksali tänava pool uushoonestuse räästa suurim kõrgus kavandatud sama, mis J. Kuperjanovi tn 70 hoone lamekatuse kõrgus samas kohas. Lähtudes Vaksali tn 17a hoone kõrgusest ja kavandatud ruumide korruste kõrgustest suureneb planeeritud hoonestuse kõrgus sujuvalt Vaksali ja Tiigi tänava nurgani ja lähtudes J. Kuperjanovi tänava äärsete hoonete kõrgustest ning kavandatud ruumide korruste kõrgustest langeb uushoonestuse kõrgus sujuvalt Kastani tänava suunas kuni saavutab madalaima hooneosa Tiigi tänava ääres kinnistu Tiigi tn 63//65 naabruses. Kavandatud hoonestuse maksimaalne kõrgus tagab normatiivsed insolatsioonitingimused naaberhoonetes ning ei mõjuta päevalguse hulga kontaktvööndis.

Hoonestus ja maa-alune parkla tuleb rajada hoonestusala piirides.

Suurima lubatud ehitisealuse pinna hulka ei ole arvestatud võimalikku hoone küljes olevat vihmaveesüsteemi, päikesekaitsevarjestust, kaldteed ehk pandust ning treppi sh võimalikku astmestikku keskõues, vundamendi taldmikku, tehnosüsteemi ja -seadme osa

jt vastavas õigusaktis² nimetatud hooneosi. Hooneosad, mida ei ole arvestatud ehitisealuse pinna hulka, peavad jääma hoonestusala sisse

Olemasolev hoonestus planeeringualal lammutatakse.

Planeering realiseeritakse mitmes ehitamisetapis st planeeritud hoonestus ja maa-alune parkimisala rajatakse etapiviisiliselt. Maapealse ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on ehitusmahust tuleneva normidele vastava maa-aluse parkla ja juurdepääsutee väljaehitamine. Etappide järjestus selgub projekteerimisfaasi alguseks. Väljaehitamisel tuleb tagada väljaehitatava mahu sidusus st igas etapis tuleb kompaktset välja ehitada hoonestus ja sellega funktsionaalselt seotud väliruum ning selle ehitised.

Kruntide ehitusõigus on toodud joonisel nr 4.

6. KRUNDI HOONESTUSALA PIIRITLEMINE

Krundi nr 1 hoonestusala piiritlemisel on lähtutud naaberhoonestuse asetsemisest, arhitektuurikonkursi võidutöö kontseptsioonist ja võimalikust liiklus- ning liikuvuslahendusest. Hoonestusalasse võib rajada teid/platse ja istutada puid ning põõsaid.

Hoonestusala sidumine krundipiiridega on näidatud joonisel nr 4.

7. TÄNAVATE MAA-ALAD, LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS

Kahesuunaline juurdepääs planeeringualale on kavandatud nii Vaksali kui Tiigi tänavalt. Juurdepääsude täpsed asukohad määratakse projekteerimisel.

Käesoleval ajal on Vaksali tänav kahepoolse kõnnitee (kumbki ca 2 m laiune), kahe sõiduraja ja kahe rattarajaga (kumbki ca 1,5 m laiune) tänavamaa. Tiigi tn 67 kinnistu poolisel alal on jalgteed ja jalgrattaraja vahel võimalik autosid parkida. Tänavamaa laius on ca 19 m, millest sõiduteeosa on ca 6 m.

Planeeringulahendus reserveerib tänava maa-ala krundina nr 2, kuhu on kavandatud kõnnitee ja kõrghaljastatud eraldusriba. Reserveeritava krundi laiuks on ca 6,5 m.

Seoses kohustuslike ehitusjoonte määramisega, on krundile nr 1 kavandatud nii Vaksali kui Tiigi tänava ääres hoonevaba kergliiklejatele mõeldud ala, mis liitub krundile nr 2 kavandatud ja Tiigi tänava olemasoleva kõnniteega. Kuna hoonevaba ala krundil nr 1 Vaksali tn ääres on kavandatud ca 5 m ja Tiigi tn ääres minimaalselt 6,5 m laiusena, siis koos tänavamaal olevate või kavandatud kõnniteedega kujuneb jalakäijate ala laiuks Vaksali tn ääres vastavalt ca 9 m ja Tiigi tn ääres min ca 8,5 m.

Vaksali tänav on kavandatud planeeringualaga külgnevas lõigus üherealise tänavahaljastusega tänavana (haljastatav eraldusriba ca 4 m laiune), kus on kahepoolne kõnnitee, kaks põhisõidurada (laiusega kumbki ca 3 m) ning üks (vasak)pöörderada ehk lissarada (laiusega ca 3 m). Sellest lähtuvalt on vajalik rajada uus jalgrattarada (laiusega

² Majandus- ja taristuministri 05.06.2015.a määrus nr 57 Ehitise tehniliste andmete loetelu ja arvestamise alused § 19 lg 6

ca 1,5 m), mis siduda planeeringualast väljapoole jääva olemasoleva jalgrattarajaga Vaksali tänaval.

Vaksali tänavast on kujunenud üldplaneeringu kohane kergliikluse põhitänav ning Tiigi tänavast, kus on jalgratturite kasutada kergliiklustee, kergliikluse kohaliku võrgu tänav. Seetõttu on Vaksali tänava ristlõike elemendid kavandatud prioritseerides liiklusohutust ja kergliiklejate sh jalgratturite sujuvat liikumist. Juurdepääs krundile nr 1 on kavandatud lõikuma jalgrattarajaga minimaalsel alal ning kõnniteedega täisnurga all, mis tagab maksimaalse liiklusohutuse. Vaksali tänavalt krundile nr 1 juurdepääsuks parempöört sooritavad sõidukid Vaksali tänava läbilaskevõimele olulist mõju ei avalda. Pigem saavad Vaksali tänava läbilaskevõimel määravaks jalakäijate ülekäiguradadel tekkivad seisakud.

Lisaraja ja jalgrattaraja kavandamisega kaovad ära parkimiskohad Vaksali tn krundi nr 1 poolisel osal. Planeeringualaga külgneval lõigul kujuneb perspektiivseks Vaksali tänava maa laiuseks ca 25 m. Kavandatud tänava ristlõike elementide laiusi on lubatud projekteerimisel täpsustada.

Krundile nr 1 parkimine tuleb lahendada krundi siseselt hoonestuse maa-alusel(alustel) korrustel, samuti näha projekteerimisel ette jalgrataste parklad/hoidlad.

Rajatavad pandused tohivad ohutuse tagamise eesmärgil alata hoonestuse esimese korruse ehitusjoonelt.

Parkimisala on maapinna tasandil kavandatud kaetuna, et katus oleks hoone kasutajatel igapäevaselt kasutatav. Kaetud ala tuleb ilmestada haljastusega (arvestada tuleb kaetud parklale sobivate lahendustega). Seega ei ole maapinnal, tänava ja keskõue tasandil parkimiskorrus nähtav.

Vastavalt liiklusanalüüsile³ on planeeringuala prognoositav vajalik parkimiskohtade arv 250 kohta. Planeeringujoonisel kujutatud hoonestusala ulatuses (arvestades juurdepääsutee ja pandusega) on kahele maa-alusele korrusele võimalik rajada kokku ca 360 kohta, mis ületab prognoositud vajalikku parkimiskohtade arvu.

Kuna planeeringualale on võimalik kavandada erinevaid funktsioone, on võimalik ette näha parkimiskohtade riskasutust (korteritele ettenähtud parkimiskohti saavad päevasel ajal kasutada asutused).

Planeeringuala parkimisaladel tuleb reserveerida ka avalikud parkimiskohad. Kohtade arv tuleb määrata projekteerimisel kokkuleppel kohaliku omavalitsusega.

Krundile nr 1 parkimiskohtade arv, paigutus ning parkla/-te konfiguratsioon määratletakse projekteerimisel olenevalt ehitatavate hoonete suletud brutopinna tegelikust väärtusest ja funktsioonist vastavalt kehtivale standardile EVS 843:2016 Linnatänavad.

Jalgrataste parkimiskohtade arvutuse aluseks võtta samuti kehtiv Eesti Standard EVS 843:2016 Linnatänavad. Planeeringujoonisel on kujutatud võimalik jalgrataste parkimise lahendus, mida on lubatud projekteerimisel muuta.

Vastavalt Liikluslahendus OÜ tööle planeeringu realiseerimisel kuni poole mahu ulatuses puudub läbilaskvuse seisukohast vajadus valgusfooride paigaldamiseks. Fooride paigaldamise vajadust on mõistlik kaaluda kui realiseerimine hakkab ületama poolt liiklusanalüüsis aluseks võetud mahtu arvestades selleks ajaks väljakujunenud tegelikke liiklussagedusi. Kuna Kastani tn on ühesuunaline, siis Tiigi ja Kastani tn ristmikul

³ Tiigi tn 67 detailplaneeringu liiklusanalüüs (Liikluslahendus OÜ, töö nr 1114/16, 2015.a, plaanilahendust täpsustatud nov. 2020, liiklusanalüüsi täiendatud 29.04.2021.a)

läbilaskvusega probleeme ei ole. Kõik planeeringuala juurdepääsuteede lõikumised kergliiklusteedega on ettepanek lahendada tõstetud ülekäikudena.

8. HALJASTUSE JA HEAKORRA PÕHIMÕTTED

Planeeringuala olemasolev vähene haljastus likvideeritakse, kuna tegemist ei ole väärtusliku haljastusega. Hoonestusest ja juurdepääsu- ja kõnniteedest vabad alad tuleb haljastada. Vähemalt 10% krundist peab olema kõrghaljastatud, kõrghaljastuse ala arvestada täiskasvanud puude liitunud võradena.

Planeeringuala põhjaossa on planeeritud istutada kõrghaljastust puhverdamaks territooriumi elamukruntidest. Vaksali tänavale on kavandatud planeeringualaga külgnevas lõigus üherealine tänavahaljastus.

Kuna hoonestus on kavandatud spiraalse võõna ümber hooviala, on ala keskele kavandatud sisehoov, kuhu on kavandatud nii kõrg- kui madalhaljastus konteinerhaljastusena. Konteinerhaljastuse kasutamine on võimalik ka kõrgemate korruste rõdudel. Haljastuskonteiner peab vastama järgmistele nõuetele:

- Olema kohtkindalt ühendatud vett drenivale aluspinnale;
- Paiknema sademetele avatud asukohas;
- Kasvupinnase sügavus peab olema püsikutele ja põõsastele min 0,6 m, madalakasvulistele puudele min 0,8 m, keskmise- ja kõrgekasvulistele puudele min 1,0 m.

Hoone lähedusse ja jalakäijate alale/tänavaaäärde kavandatava kõrghaljastuse puhul peab liikide valikul arvestama puude kasvuruumiga (näit väiksem võra, üks tugev ja sirge hästi arenenud tüvi, istik on kõrgetüveline jmt). Istutatava haljastuse liikide valik määratakse haljastusprojektiga. Kogu haljastuslahendus territooriumil tuleb kavandada läbimõeldu ja detailsena.

Nii Vaksali kui Tiigi tänava poolne esimene korruse hoonestusala on kavandatud kohustuslikule ehitusjoonele tagasiastega tänavast, et sinna rajada lai jalakäijate ala koos jalgrataste parkimiskohtadega.

Vastavalt üldplaneeringule kaubandus- ja teenindushoone krundi piiretega üldjuhul ei piirata, v.a majandushoovid, ladustamisplatsid jms krundi majandussuunitlusega osad. Seega ei ole lubatud krundi nr 1 tänavaaärseid külgi piirdega piirata.

Kuni 2 m kõrgune puidust piirdeaed on lubatud rajada ainult J. Kuperjanovi ja Tiigi tänava elamukruntidega piirnevale krundi piirile. Privaatsuse eesmärgil on soovi korral piirdeaed lubatud rajada plankaiana ehk mitte läbi nähtavana. Olemasolevad piirdeaiad on kavandatud likvideerida.

9. EHITISTEVAHELISED KUJAD

Käesoleva detailplaneeringu koostamisel on arvestatud tuleohutusnõuetega ⁴.

Vastavalt tuleohutusnõuetele peab vältima tule levimist teisele ehitisele, välja arvatud piirdeaiale, postile ja muule sarnasele nõnda, et oleks tagatud inimese elu ja tervise, vara ja keskkonna ohutus. Selle täitmiseks peab hoonetevaheline kuja olema vähemalt 8 m.

Kui hoonetevaheline kuja on vähem kui 8 m, tuleb piirata tule levikut ehituslike abinõudega. Kuja nõuet rakendatakse ka rajatisele, kui rajatis võimaldab tule levikut. Hoonetevahelist kuja mõõdetakse üldjuhul välisseinast. Kui välisseinast on üle poole meetri pikkuseid eenduvaid põlevmaterjalist osi, mõõdetakse kuja selle osa välisservast.

Minimaalseks hoonete tuleohutusklassiks planeeringualal on TP-2, mis ei keela kõrgema tulepüsivusklassiga hoone rajamist. Projekteerimisel lähtuda kavandatava hoone näitajatest (korruselisus, kõrgus jm) ning kehtivatest õigusaktidest.

Ehitistevahelised kujad on nähtavad joonisel nr 4.

10. TEHNOVÕRKUDE JA RAJATISTE ASUKOHAD

Tehnovõrkude lahendus on kajastatud joonisel nr 5 võrguettevõtete poolt väljastatud tehniliste tingimuste alusel (vt lisade kaust). Planeeritud lahendus on põhimõtteline, mida täpsustatakse projekteerimise käigus tulenevalt hoonete asendiplaanist ja ruumiprogrammist. Vastavalt detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimustele tuleb mälestiste kaitsevööndis lahendada kõik tehnilised kommunikatsioonid maa-alustena.

10.1. VEEVARUSTUS, REOVEEKANALISATSIOON, SADEMEVESI

Veevarustuse, reoveekanaliseerimise ja sademevee lahenduse koostamisel on aluseks AS Tartu Veevärk poolt 06.01.2020 väljastatud tehnilised tingimused nr INF/2 (kehtivad kuni 06.01.2022).

Krundile nr 1 kavandatud uushoonestuse veevarustus on planeeritud ühendustoruga Tiigi või Vaksali tänava De 110 PE veetorustikust. Üldjuhul tuleb krunt veega varustada ühe veeühenduse ja veemõõdusõlme kaudu. Rohkem kui üks veeühendus on krundile lubatud kavandada AS-ga Tartu Veevärk kooskõlastatult vaid põhjendatud erandjuhtudel (krundile ehitatavad hooned on erinevate aadressiga, tehnoloogilised vajadused).

Sobivusel võib kavandada hoonete veega varustamise Tiigi tänava veetorustikust rajatud olemasoleva De 63 veeühendustoruga. Kui olemasoleva ühendustoru asukoht ja/või läbimõõt ei ole sobiv, tuleb see katkestada hargnemiskohas tänavatorustikuga.

Krundil asuv vana veetorustik on kavandatud likvideerida.

⁴ Siseministri 30.03.2017 määrus nr 17 Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele

Krundile nr 1 kavandatud uushoonestuse reovee eesvooluks on planeeritud Tiigi ja/või Vaksali tänaval asuv reoveetorustik DN 250. Tänavatorustikust on planeeritud ühendustorud krundile.

Projekteerimisel on vajalik täpsustada, kas kanalisatsiooniühendus Vaksali tänaval on võimalik Tiigi tn 67 kinnistult kanalisatsiooni suunduva torustiku ühenduskaevust. Juhul kui kanalisatsiooniühenduse asukoht muutub, on soovitatav vee-, reovee kanalisatsiooni- ja gaasitorustikud projekteerida võimalikult lähestikku.

Olemasolevad PVC ühendustorud võib sobivusel kasutusele võtta, mittevajalikud ühendustorud tuleb likvideerida (sulgeda tänavatorustikul asuvas ühenduskaevus).

Krundil asuv vana reoveekanaliseerimise torustik on kogu ulatuses kavandatud likvideerida.

Planeeringuala sademevee eesvooluks on planeeritud Tiigi tn De 500 sademeveetorustik, kuna sademevee vooluhulka reguleeriva mahu projekteerimiseks on ruumi eeldatavalt Tiigi tn äärde kavandatud jalakäijate alal. Vastavalt tehnilistele tingimustele on sademevee eesvooluks võimalik kavandada ka Vaksali tn De 450 sademeveetorustik. Juhul, kui hoone/-te ehitusprojekti kohaselt on võimalik ja vajalik reguleeriv maht kavandada krundi Vaksali tn poolsele küljele, on lubatud sademevee eesvooluks kavandada Vaksali tn sademeveetorustik (Tiigi tn torustiku asemel). Sademevesi tuleb juhtida krundilt tänavatorustikku ühe ühendustoru kaudu.

Krundisisene sademevee kanalisatsioon on kavandatud lahkvoolsena. Sademeveepumpla on ette nähtud hoone maa-aluse korruse põrandaaluse paigaldusega. Pumplasse on kavandatud juhtida hoone välisfassaadidelt nõrguv sademevesi, maa-alusesse parklasse suunduvate panduste sademevesi, parkla lumesulamisvesi ja maa-aluse korruse põrandakonstruktsiooni killustikust vahekihist ära juhitav lekkevesi. Parkla sademevesi tuleb puhastada krundil asuvas liivapüüduris ja I- klassi õlipüüduris.

Katuste sademevesi on kavandatud ära juhtida sisemise sademeveekanaliseerimisega.

Planeeritud sisehoovi sademevesi ning katuste sademevesi on kavandatud kokku koguda maasse süvistatud sademevee kogumise mahutisse, mis on ühendatud sisehoovi kastmissüsteemiga. Mahuti ülevool on kavandatud juhtida sademevee torustikku.

Haljasalade sademevesi juhitakse kasvupinnasesse.

Sademeveekanaliseerimise projektoormisel tuleb arvestada võimaliku maksimaalse paisutustasemega torustikus. Allpool võimalikku paisutustaset asuvate sademevee eelude kanaliseerimiseks tuleb kasutada pumpamist.

Valingvihma aegse ülekoormuse vähendamiseks sademeveesüsteemis tuleb planeeringualal sademevee vooluhulka (l/s) piirata. Kuna planeeringuala õueosa on kavandatud maa-aluse parkla peale, ei ole eeldatavalt võimalik alal vooluhulga (l/s) reguleerimiseks kasutada väikese äravooluteguriga pinnakatteid. Krundile tuleb projekteerida reguleeriv maht (mahuti, torud, vmt). Nõuded vooluhulga piiramiseks täpsustatakse ehitusprojekti koostamiseks väljastatavates tehnilistes tingimustes.

Sademe- ja dreanaaživee juhtimine reoveekanaliseerimistorustikku ja naaberkiinnistutele on keelatud.

Veevarustuse, reoveekanaliseerimise ja sademevee ärajuhtimise projekteerimiseks tuleb taotleda täiendavad tehnilised tingimused.

10.2. ELEKTRIVARUSTUS. VÄLISVALGUSTUS

Elektrivarustuse lahenduse koostamisel on aluseks Elektrilevi OÜ 16.12.2019 tehnilised tingimused nr 340156 (kehtivad kuni 16.12.2021).

Planeeringualale jäävad Elektrilevi OÜ-le kuuluvad olemasolevad 0,4 ja 10 kV maakaabelliinid ning 10/0,4 kV Liikluspolitsei 106:(Veeriku) komplektalajaam. Liinide ning alajaama ümberpaigutamist võrgu valdaja ei kavanda.

Seoses uushoonestuse kavandamisega tuleb likvideerida praeguses asukohas olemasolev alajaam. Alajaama asendamine toimub kliendi tellimisel ja kulul

Liikluspolitsei 106:(Veeriku) alajaama asemele on kavandatud hoonesisene alajaam (nõutud ruumide minimaalsed mõõdud ca 4x7 m). Kavandatava alajaama asukoht tuleb ette näha olemasoleva Liikluspolitsei 106:(Veeriku) alajaama vahetusse lähedusse. Perspektiivsed asukohad on Tiigi tänava äärses või krundi kirde poolses hoones (vt skeem tehniliste tingimuste juures lisade kaustas). Hoonesisene alajaam tuleb ette näha planeeritava hoone esimesele maapealsele korrusele. Alajaama teenindamiseks peab jääma ööpäevaringne vaba juurdepääs (sh ka seda teenindavale rasketehnikale). Hoonesisese alajaama ukseid peavad jääma tänavale. Alajaamaruumi kaudu ei tohi läbi viia mittemingisuguseid torusid, kanaleid või kaableid, mis otseselt ei liitu alajaamaruumi kasutuse/käiduga.

Olemasolevad Liikluspolitsei 106:(Veeriku) alajaama ühendused tuleb uuest ehitatavast hoonesisest alajaamast taastada.

Juhul, kui krundile nr 2 kavandatud kõnnitee ja kõrghaljastusega eraldusriba rajamisel tekib vajadus olemasolevate elektrikaablite ümberpaigutamiseks toimub võrgu ümberehitus kliendi kulul. Elektrivõrgu ümberpaigutamise küsimused tuleb lahendada eraldi elektriprojektiga. Elektrilevi OÜ elektripaigaldiste ümberpaigutamiseks tuleb sõlmida projekteerimise ja ehitustööde teostamiseks lisateenuse leping.

Krundi nr 1 liitumispunkt on kavandatud uude planeeritud hoonesisese alajaama. Elektritoide liitumispunktist objektide peajaotuskilpi tuleb ette näha maakaabliga.

Nii Vaksali kui Tiigi tn äärde on kavandatud perspektiivsete 10 ja 0,4 kV maakaablite koridor.

Krundil asuvad vanad kaabelliinid on kavandatud likvideerida.

Elektrikaablite projekteerimine piki sõiduteed ei ole lubatud. Samuti ei ole lubatud projekteerida teisi kommunikatsioone elektrikaablite kaitsetsoonidesse.

Elektrilevi OÜ tehnorajatiste maakasutusõigus on tagatud servituudialana.

Elektrivõrgu väljaehitamine toimub vastavalt Elektrilevi OÜ liitumistingimustele. Planeeritud olemasoleva elektrivõrgu ümberehitus toimub kliendi kulul, mille kohta tuleb esitada Elektrilevi OÜ-le kirjalik taotlus.

Hoone valdaja on kohustatud sõlmima tasuta ja tähtajatu isikliku kasutusõiguse lepingu Elektrilevi OÜ kasuks hoones asuva trafoalajaama ruumide kasutamiseks enne seadmete

paigaldamist alajaama ruumidesse. Hoonesisese alajaama ruumide olemasolul elektrienergia saamiseks tuleb esitada liitumistaotlus, sõlmida liitumisleping ja tasuda liitumistasu. Lepingu sõlmimiseks tuleb pöörduda Elektrilevi OÜ poole.

Krundisisene välisvalgustus lahendatakse projekteerimise käigus.

10.3. SOOJAVARUSTUS

Soojavarustuse lahenduse koostamisel on aluseks AS Tartu Keskkatlamaja 11.12.2019 tehnilised tingimused nr 235/19 (kehtivad kuni 11.12.2020).

Planeeringuala jääb kaugküttepiirkonda ja soojavarustusena on ette nähtud liitumine Tartu linna kaugküttesüsteemiga. Soojuskoormused täpsustatakse projekteerimise käigus.

Soojusvõrgu ühendus on ette nähtud Tiigi tänava soojatorustiku (DN125/250) sobivalt lõigult. Soojatorustik tuleb projekteerida rõhuklass PN16 eelisoleeritud torustikuna, lähtuda EVS 843 *Linnatänavad* nõudeid tehnovõrkude kujade ja kaitsetsoonide kohta.

Krundil asuv vana soojatorustik on kavandatud likvideerida.

Kaugküttetorustiku projekteerimiseks tuleb taotleda võrguettevõtjalt AS Tartu Keskkatlamaja projekteerimise tehnilised tingimused kaugküttetorustiku ja hoonete kaugküttepaigaldiste ehitusprojektide koostamiseks. Soojuskoormuse ühendamise projekteerimistingimuste väljastamiseks ja ühendamise kokkulepete sõlmimiseks pöörduda AS Tartu Keskkatlamaja klienditeeninduse poole.

10.4. TELEKOMMUNIKATSIOONIVARUSTUS

Sidevarustuse lahenduse koostamisel on aluseks AS Telia Eesti 02.12.2019 tehnilised tingimused nr 33115121 (kehtivad kuni 01.12.2020; Telia Eesti AS ei võta väljastatud tehniliste tingimustega sideehitiste väljaehitamise ega omandamise kohustust).

Olemasolevates hoonetes on olemas vaskaabel, mille on kavandatud likvideerida. Hoonesse läheb kaks sidekanalit. Säilitada tuleb vähemalt üks sidekanal kuni krundi piirini.

Krundile nr 1 kavandatud uushoonestuse sidevarustus on planeeritud sidekaevust nr 2173 asukohaga Kastani tn 43 (kt 79506:006:0002) kinnistu piiri vahetus läheduses. Nimetatud kaevust tuleb Kastani ja Tiigi tänavale projekteerida 12-kiuline singlemode metalliga optiline kaabel kuni uushooneteni. Koostada tuleb splitteri lahendus ning kooskõlastada see AS-ga Telia. Igale kavandatud äri- ja elupinnale peab jõudma sisevõrguga optika kiud.

Krundil asuvad vanad kaabelliinid on kavandatud likvideerida.

Tehniline lahendus ehitusprojekti staadiumis tuleb esitada enne ehitusloa/-teatise menetlust Ehitisregistris Teliale kooskõlastamiseks Ehitajate portaali kaudu.

10.5. GAASIVARUSTUS

Gaasivarustuse lahenduse koostamisel on aluseks AS Gaasivõrk 04.12.2019 tehnilised tingimused GV-3.2-K19-280-V (kehtivad kuni 04.12.2020 kohustusliku ülevaatamisega kuuekuulise perioodi järel).

Planeeringuala asub vastavalt Tartu linna üldplaneeringule kaugküttepiirkonnas. Planeeritud hoonete varustamine maagaasiga mitte kütte otstarbeks on võimalik piki Vaksali tn kulgevatest A- ja B-kategooria gaasitorustikest. Tänavatorustikust on planeeritud ühendustoru krundile. Juhul kui maagaasi liitumine tehakse B-kategooria torust, tuleb maapealsed liitumisrajatised (GRK) kavandada krundile nr 1. Liitumine gaasivõrguga on võimalik sõlmitava liitumislepingu tingimustel.

10.6. TULETÕRJE VEEVARUSTUS

Planeeritav tegevus liigitub tuleohutuse määruse⁵ Lisa 1 kohaselt I kasutusviisi (eluhooned), II kasutusviisi (majutushooned), IV kasutusviisi (kaubandushoone) ja V kasutusviisi (kontorid) alla.

Planeeringuala paikneb linnas ehk tiheasustusalal. Vastavalt EVS 812-6:2012+A1+A2 *Ehitiste tuleohutus Osa 6: Tuletõrje veevarustus* on vajalik suurim normveehulk alal 10l/s 3 tunni jooksul.

Vastavalt EVS 812-6:2012+A1:2013 *Ehitiste tuleohutus Osa 6: Tuletõrje veevarustus*, peab tuletõrjehüdrant asuma hoonest või rajatisest, mille puhul on nõutud välimine kustutusvesi, mitte kaugemal kui 100 m ning tuletõrje veevõtukohta minimaalne kaugus hoonest või hoone osast ei tohi olla väiksem kui 30 m.

Olemasolevad lähimad tuletõrjehüdrandid asuvad Vaksali-Tiigi (nr 1156) ja Vaksali-J.Kuperjanovi (nr 1158) tn ristmikul. AS Tartu Veevärk tagab veevõrgust vooluhulga 10 l/s.

Olemasolev tuletõrjehüdrant nr 1156 jääb planeeritud hoonestusele oluliselt lähemale kui 30 m. Seetõttu on kavandatud selle likvideerimine/asendamine planeeritud hüdrandiga teisel pool Vaksali tänavat. Seega planeeringuala välimise kustutusvee tagavad olemasolev hüdrant nr 1158 ning planeeritud hüdrant. Projekteerimisel tuleb täpsustada hüdrandi konkreetne asukoht.

Projekteerimisel arvestada kehtivate normide ja nõuetega.

11. KESKKONNATINGIMUSED PLANEERINGUGA KAVANDATAVA ELLUVIIMISEKS

Detailplaneeringuga ei kavandata objekte, mille raames tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine. Kavandatud tegevus ei põhjusta eeldatavalt negatiivset keskkonnamõju. Küll võib positiivse mõjuna välja tuua ala kasutusele võtu Tartule olulises kohas-

⁵ Siseministri 30.03.2017 määrus nr 17 *Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele*

raudteejaama vahetus läheduses. Tegevusega kaasneda võivad mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt väikesed ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga.

Planeeringualale lähimad keskkonnaobjektid, millel on saasteluba, on Ühinenud Depood ASile kuuluvad saasteallikad raudteealal.

Ehitustegevused tuleb käsitletaval maa-alal korraldada keskkonnasõbralikult, vastavalt heale tavale ja kehtivatele normidele. Ehitustööde toimumisel võib ilmnedada müra ja tolumine, mida saab leevendada vastavaid töövõtteid kasutades.

Ehitustegevuse ajal peab arvestama, et lahendatud oleks jalakäijate ning sõidukite turvaline liikumine, ehitustegevus ei tohi öisel ajal häirida lähipiirkonna elanikke.

Kuna lähipiirkonnas on müratundlikud alad, tuleb ehitusprojektis näha ette ehitismüra vähendavad meetmed.

Planeeringuala asub raudteejaama vahetus läheduses. Krundi nr 1 Vaksali tn poolse krundipiiri kaugus lähimate raudteerööbasteni on ca 60 m, kusjuures rööbaste ja krundipiiri vahelisele alale jäävad olemasolevad hooned ja Vaksali tn. Seega tuleb planeeringuala mürasituatsiooni hindamisel arvestada auto- ja raudteeliikluse müraga ning nende koondmüraga. Mürasituatsiooni hindamisel lähtutakse müra normtasemeid käsitlevast määrusest⁶, mille kohaselt jääb ala keskuse (ehk sega-) alale ning hoonete välispiiretele mõjuva mürakoormuse hindamisel tuleb aluseks võtta piirväärtuse nõuded: 65 dB päeval ja 55 dB öösel, hoonete teepoolisel küljel on lubatud 70 dB päeval ja 60 dB öösel.

Vastavalt tööle *Tartu linna välisõhu strateegilise mürakaardi ajakohastamine*⁷ esineb üldiselt peamine raudteega seotud mürahäiring pikkade kaubarongide möödumisel, eriti juhul, kui liiklus toimub öisel ajal. Vastavalt koostatud mürakaartidele jääb krundi nr 1 piires raudteeliikluse müra nii öösel kui päeval 40-55 dB raamesse, auto- ja raudteeliiklusest lähtuv koondmüra aga Vaksali tn poolisel küljel ja Vaksali-Tiigi tn ristmiku lähedal päeval 60-65 dB ja öösel 55-60 dB raamesse. Seega on planeeringualal tagatud normatiivsed müratingimused.

Planeeritud hoonestuse projekteerimisel tuleb lähtuda muuhulgas kehtivatest normdokumentidest, mis käsitlevad välisõhus leviva müra normtasemeid ja mürataseme mõõtmise, määramise ning hindamise meetodeid; müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodeid; ehitiste heliisolatsiooninõudeid, õhu- ja löögimüra ning vibratsiooni piirväärtuseid elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodeid.

Kavandatud hoonete puhul piisab nõuetekohase vibratsiooni taseme tagamiseks tavapäraste vibratsiooni levikut takistavate ehitustehniliste meetmete rakendamisest. Tähelepanu tuleb pöörata hoone kandekonstruktsioonidesse vibratsiooni leviku takistamisele. Üldisem vibratsiooni leviku piiramise soovitus on massiivsete konstruktsioonide kasutamine.

Ehitustegevuses kasutatavad tehnoloogilised lahendused peavad tagama võimaliku tekkiva vibratsiooni tasemel, mis ei kahjusta ümbritsevaid hooneid, sh võimaliku ehituse ajal tekkiva vibratsiooni käigus. Keelatud on rammvaidade kasutamine.

⁶ Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 *Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid*

⁷ Tartu linna välisõhu strateegilise mürakaardi ajakohastamine (OÜ Hendrikson & Ko, 2017.a)

Autoliiklusega kaasnev vibratsioon on reeglina vähem aktuaalne teema, kui samast teest lähtuv müra. Heas seisukorras teede korral ei ole põhjust eeldada liiklusest tingitud vibratsiooni tasemeid, mis küündiks hoonete piirväärtuste lähedale või võiks põhjustada kahjustusi olemasolevatele hoonetele. Siinkohal võib märkida, et halvas seisus (auklik või äravajunud teepind) teede läheduses võib raskeveokite möödaskõrguse korral maapinna kaudu leviv vibratsioon olla tajutav ka juhul, kui vibratsiooni väärtused on madalamad kui vastav piirväärtus.

Ehitusprojektide koostamisel tuleb arvestada kehtivate tervisekaitsenõuetega.

Seoses võimalusega krunt nr 1 hoonestada mitmekorruselise äri- ja eluhoonega teostati ruumi otsese päikesevalguse ehk insolatsiooni kestuse arvutamine⁸. Analüüs teostati planeeritud tegevusest võimalikku mõju omavatele eluruumidele J. Kuperjanovi tn 70 hoones. Analüüsiti 2., 3. ja 4. korruse vastavate korterite valgustingimusi.

Päikese otsekiirgust loetakse insolatsiooniks asjakohase juhendi⁹ mõistes, kui päikese tõusunurk on vähemalt 6 kraadi ja nurk päikese asimuudi ja vaadeldava fassaadi vahel on vähemalt 10 kraadi.

Insolatsiooni kestus peab olema tagatud ajavahemikus 22. aprillist kuni 22. augustini. Arvestuse ühik on üks päev. Lubatav kõrvalekalle insolatsiooni kestuse arvutamisel on +/- 5 minutit.

Insolatsiooni kestus eluruumides on piisav, kui 2,5- tunnine katkematu insolatsioon või 3- tunnine katkestustega insolatsioon on tagatud kuni 3- toaliste korterite puhul vähemalt ühes toas, nelja või enama tubade arvuga korterite puhul vähemalt kahes toas. Tubadeks loetakse ka kööktoad ja kööginurgaga toad. Insolatsiooni kestus on piisav ka juhul, kui 2- tunnine katkematu insolatsioon on tagatud 2- ja 3- toaliste korterite puhul vähemalt kahes toas, 4 ja enama tubade arvuga korterite puhul kolmes toas. Elamute põhjalõunasuunalise orientatsiooni puhul, kus päike saab paista kõikidesse tubadesse, võib katkestusega insolatsiooni piirnormi vähendada 2,5 tunnini.

Planeerimisel ja projekteerimisel tuleb olemasolevates, insolatsiooni kestuse rakendusalas olevates ruumides tagada piisava insolatsiooni säilimine, kusjuures insolatsiooni kestuse vähenemine ei tohi ületada 50% esialgsest kogukestusest vaadeldavas ruumis. Kui ruumi (sh. korteri) insolatsioon ei ole piisav, siis insolatsiooni kestuse vähendamine ei ole lubatud ja suurendamine ei ole vajalik.

Insolatsioonianalüüs, milles sisaldub nii graafiline kui tekstiline osa, on vaadeldav planeeringu lisade kaustas.

Analüüsi tulemus vaadeldavate 2. korruse korterite osas oli järgmine: kõigi analüüsitud korterite insolatsiooniolukord säilib planeeringu realiseerudes piisavana või endisena. Üks vaadeldavatest korteritest on neljatoaline (krt 1¹⁰); selles korteris tuleb säilitada piisav insolatsioon kahes toas. Planeeringuala poole on aga vaid üks tuba sellest korterist ning ülejäänud toad on hoone loodepoolisel küljel ja ei ole käesolevast planeeringulahendusest mõjutatud. Neljatoalises korteris vaadeldavas ruumis säilib insolatsioon endisena ehk 3h 40 min, mis on normikohane piisav insolatsioon.

⁸ Insolatsioonianalüüs (Fassaadiprojekt OÜ, töö nr 20-1488, 2020.a)

⁹ Ehitus- ja elamuvaldkonna juhendmaterjalid – MKM. [Insolatsiooni kestuse arvutamise juhend](https://www.mkm.ee/et/ehitus-ja-elamuvaldkonna-juhendmaterjalid). Kättesaadav: <https://www.mkm.ee/et/ehitus-ja-elamuvaldkonna-juhendmaterjalid>

¹⁰ Korteri numbrid vastavad J. Kuperjanovi 70 korterelamu ümberehitamise ehitusprojektil (Töö nr PR 067/17, 02.06.2017) ja J. Kuperjanovi 70 äri- ja korterelamu projektil (Töö nr PR 087/07, 11.2007) märgitud korterite numbritel

Ka kolmetoalises korteris (krt 2¹¹) ja ühes kahetoalises korteris (krt 3¹²) säilib vaadeldavates ruumides insolatsioon endisena ehk 3h 40 min, mis on normikohane piisav insolatsioon. Viimane käsitletav korter 2. korrusel on samuti kahetoaline (krt 4a¹³), kus tuleb säilitada piisav insolatsioon vähemalt ühes toas. Arvutuste kohaselt on ühes vaadeldavatest tubadest olemasolevaks insolatsiooni kestuseks 8h 35 min, planeeringu realiseerudes jääb selles toas insolatsiooni kestuseks 5h 07 min, mis ületab normi kahekordselt s t ruumis on tagatud normikohane piisav insolatsioon.

Analüüsi tulemus vaadeldavate 3. ja 4. korruse korterite osas oli järgmine: kõigi analüüsitud korterite insolatsiooniolukord säilib piisavana ja endisena. Ka 3. korruse vaadeldavatest korteritest on üks neljatoaline (krt 9); ka selles korteris tuleb säilitada piisav insolatsioon kahes toas. Planeeringuala poole on aga vaid üks tuba sellest korterist ning ülejäänud toad on hoone loodepoolisel küljel ja ei ole käesolevast planeeringulahendusest mõjutatud. Nii selle neljatoalise korteri vaadeldavas toas kui kõikides teistes 3. ja 4. korruse vaadeldavates korterites säilib insolatsioon endisena ehk 3h 40 min, mis on piisav insolatsioon.

Väljaspool käsitletud perioodi 22. aprill kuni 22. august insolatsiooni kestust normeeritud ei ole.

Vastavalt riigi ilmateenistuse andmetele¹⁴ erineb päikesepaiste kestus Tartu linnas aasta lõikes üle kümne korra ja see ei olene ehitustegevusest ega muudest sündmustest. Valgus, mis enamiku ajast hoonete tubadesse jõuab, ei ole punktvalgus, mis tuleb kindlast suunast (nt päikesevalgus). Päevavalgus on hajuvalgus, mis pääseb korteritesse akende kaudu. Ka hoonete põhjapoolsed toad saavad päevavalgust, kuid otsest päikesevalgust mitte. Seega planeeritud hoonestus ei muuda kontaktvööndis päevavalguse hulka¹⁵.

Elektromagnetvälja tugevus ei tohi ületada riiklikult kehtestatud piirväärtusi¹⁶. Samad piirväärtused on paika pandud ka Eesti Standardis EVS-EN 50341-3-20:2007 ja Euroopa Liidu Nõukogu soovitustes.

Kui elektri- ja magnetväljade tugevuse näitajad jäävad lubatud piiresse, negatiivset mõju inimese tervisele ei kaasne.

Olmejäätmete konteinerid paigutatakse eeldatavalt hoonestuse kirdeossa kaetud laadimisalale. Prügikonteinerite asukohad tuleb määrata ehitusprojekti. Olmejäätmete kogumine lahendada vastavalt *jäätmeseadusele ja Tartu linna jäätmehoolduseeskirjale*. Jäätmekäitlusinventari tooted täpsustatakse vastavalt jäätmekäitlusteenust pakkuva ettevõttega sõlmitavale lepingule. Prügiveoauto juurdepääs on tagatud krundi kagunurga sissesõiduteelt.

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (Euroopa Parlament, 19.05.2010) peavad kõik uusehitised pärast 31.12.2020.a olema liginullenergiahooned. Vastavalt direktiivile on Eesti kehtestanud

¹¹ Korteri numbri vastavad J. Kuperjanovi 70 korterelamu ümberehitamise ehitusprojekti (Töö nr PR 067/17, 02.06.2017) ja J. Kuperjanovi 70 äri- ja korterelamu projekti (Töö nr PR 087/07, 11.2007) märgitud korteri numbritele

¹² Korteri numbri vastavad J. Kuperjanovi 70 korterelamu ümberehitamise ehitusprojekti (Töö nr PR 067/17, 02.06.2017) ja J. Kuperjanovi 70 äri- ja korterelamu projekti (Töö nr PR 087/07, 11.2007) märgitud korteri numbritele

¹³ Korteri numbri vastavad J. Kuperjanovi 70 korterelamu ümberehitamise ehitusprojekti (Töö nr PR 067/17, 02.06.2017) ja J. Kuperjanovi 70 äri- ja korterelamu projekti (Töö nr PR 087/07, 11.2007) märgitud korteri numbritele

¹⁴ Riigi ilmateenistuse veebileht kättesaadav: <https://www.ilmateenistus.ee/kliima/kliimanormid/paikesepaiste-kestus/>

¹⁵ Fassaadiprojekt OÜ täiendav konsultatsioon

¹⁶ Elektri- ja magnetvälja tugevuse piirväärtused on sätestatud Sotsiaalministri 21.02.2002 määrusega nr 38 *Mitteioniseeriva kiirguse piirväärtused elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes, õpperuumides ja mitteioniseeriva kiirgusetaseme mõõtmine*

liginullenergia standardi nõuded¹⁷. Hoonete projekteerimisel tuleb seega tähelepanu pöörata energia säästmisele ja lokaalsele tootmisele ning võimalusel näha ette võimalusi energiatarbe vähendamiseks ja alternatiivsete energiaallikate kasutamiseks.

Kuna liginullenergiahoones kompenseeritakse optimeeritud energiakasutust taastuvenergia allikatest lokaalse soojuse ja elektri tootmisega, tuleb hoone kavandamisel arvestada ka vastavate soojuse ja elektri tootmise süsteemidega. Taastuvenergia allikatest soojuse ja elektri tootmise lihtsaimad viisid on päikesekollektorite (sooja vee tootmiseks) ja päikesepaneelide (toodavad elektrit) kasutamine.

Planeeringualal on kavandatud projekteerida päikesepaneelid kaldkatustele katuse pinnaga paralleelselt.

Päikesepaneelide kasutamisel peavad olema tagatud järgmised nõuded ja tingimused:

- Päikesepaneelid ei tekita kõrvalolevatele hoonetele valgusreostust;
- Päikesepaneelid ei kahjusta naaberhooneid, linnaruumis liiklejaid ja looduskeskkonda;
- Päikesepaneelid ei häiri liiklust ja tänaval liiklejaid.

Planeeringualale oli 1964.a paigaldatud kütteõlimahuti maa sisse ilma betoonümbriseta ja 1977-78.a paigaldatud lisaks maapealne mahuti. Mahutite likvideerimise kohta ametlikud andmed puuduvad. Maapealse mahuti kohta saab väita, et see on likvideeritud, eeldatavalt on samal ajal utiliseeritud ka maa-alune mahuti. Kuna peale Tartu Soojusvõrkude Ettevõtte asus kinnistul riigiasutus (politsei), siis on tõenäoline, et utiliseerimine viidi läbi nõuetekohaselt ja jääkreostust pole. Siiski pole teada mahutite asukoht, et kontrollida võimaliku jääkreostuse olemasolu. Seega tuleb enne esimese hoone ehitusloa väljastamist läbi viia pinnase reostuse uuring kavandatud hoonestataval alal ja veenduda, et ohtlike ainete sisaldus pinnases ei ületa elamumaade jaoks sätestatud piirväärtusi.

Reostusega pinnasekiht (iseloomulik lõhn, tume värvus jmt) tuleb lasta utiliseerida ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omaval ettevõttel.

12.EHITISTE OLULISEMATE ARHITEKTUURINÕUETE SEADMINE

Vastavalt arhitektuurikonkursi võidutööle *Hoov*, detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimustele ja planeeringu koostamisel tehtud koostööle erinevate osapoolte vahel on ehitiste olulisemad arhitektuurinõuded järgmised:

- Ehitise lubatud kasutamise otstarve¹⁸: kolme või enama korteriga elamu (11220), hotell, motell, külalistemaja (12111), muu lühiajalise majutuse hoone (12129), büroohoone (12201), kaubandushoone (12311), ilu- ja isikuteenuste hoone (12331), muu teenindushoone (12339);
- Hoone +/-0,00=62,60 m;
- Katuse harjajoon: (põhim) perimetraalne ja/või paralleelne hoonestusala piiriga; peab langema/tõusma sujuvalt (otsejoones) ühest määratud nurgapunkti kõrgusest teiseni;
- Katuse tüüp: kahepoolse kaldega viilkatus;
- Katusekalded: 35-40 kraadi;

¹⁷ Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 11.12.2018 määrus nr 63 *Hoone energiatõhususe miinimumnõuded*¹

¹⁸ Majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määruse nr 51 Ehitise kasutamise otstarvete loetelu lisa

- Katusekatte materjal: plekk, rullbituumenmaterjal, SBS-materjal vm katuse tüübile sobiv; katusepindadele on lubatud rajada terrasse ja katusekaldest erineva kaldega katuseaknaid;
- Hoonestuse projekteerimisel ja ehitamisel tuleb arvestada insolatsioonianalüüsi tulemuste tagamisega. Kui hoonestus projekteeritakse ja ehitatakse kujul, millega on arvestatud insolatsioonianalüüsis, on kohustus kavandada hoonestusele sisselõige selle läänepoolsele osale ehk kinnistu Kuperjanovi tn 70 poolsele osale joonisel nr 4 kujutatud asukohta ja minimaalselt joonisel näidatud mõõtudega;
- Põhilised välisviimistlusmaterjalid: kvaliteetsed esinduslikud piirkonda sobivad materjalid;
- Kõik uushoonestuse tehnilised mahud peavad jääma hoone põhimahu sisse;
- Korruseid ühendav pind ei tohi asuda hoone välisseinaga ühel joonel, et oleks tagatud hooneosade visuaalne eristatus;
- Hoonemahud peavad kavandatud katkestustega alates teisest korrusest asuma hoonestuse erinevatel külgedel; katkestuse kohad elavdavad visuaalselt linnaruumi;
- Planeeritud hoonestuse parkimiskorrus(ed) peavad olema maa-alused st õueala ja hoonete katkestuskohad peavad olema maapinna tasandil;
- Planeeritud uushoonestuse viimistlemisel vältida silmatorkavate värvitoonidega värvimist ning muid tänavapildis domineerima hakkavaid lahendusi;
- Tagada aktiivne front kaubandus-, büroo- ja/või teeninduspindade paigutamisega tänavate äärde;
- Tagada hoone(te) selge loetavus, sealhulgas sissepääsude visuaalne (vajadusel mahuline) eristamine muust hoonest.

Hoone arhitektuur peab olema linnaruumi sobiv, kaasaegne, kõrgetasemeline ja ümbritsevat keskkonda arvestav. Hoone peab igast küljest olema esindusliku välimusega. Arhitektuurne projekt tuleb kooskõlastada linnaarhitektiga eskiisi staadiumis.

13.SERVITUUTIDE VAJADUSE MÄÄRAMINE

Servituudi seadmise vajadus on krundil nr 1 elektrivõrguvaldaja kasuks. Olemasolevatele ja edaspidi projekteeritavatele tehnoorkudele seatakse isiklikud kasutusõigused nende kaitsevööndite ulatuses vastavalt *asjaõigusseaduses* sätestatud korras.

14.KURITEGEVUSE RISKE VÄHENDAVAD NÕUDED JA TINGIMUSED

Kuritegevuse riskide vähendamist reguleerib standard EVS 809-1:2002.

Projekteerimisel tuleb ette näha parklate ja sissepääsude (krundile, hoonesse) piisav valgustatus ning hoone lahenduses mitte kavandada n-õ pimedaid nurki. Ehituses kasutada vastupidavaid ja kvaliteetseid materjale (uksed, aknad, lukud). Hoone kasutamise ajal hoida oma territoorium alati korras ja teostada kiired parandustööd.

15.PLANEERINGU ELLUVIIMINE

Käesolev detailplaneering on pärast kehtestamist aluseks maakorralduslike toimingute teostamisele, rajatiste ehitusprojektide koostamisele ja uute hoonete püstitamiseks. Planeeringut on lubatud realiseerida etapiviisiliselt.

Kui mälestise kaitsevööndis või mis tahes muus paigas tööd tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurikiht, sealhulgas inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööd e tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutumatul kujul ning viivitamatult teatama sellest Tartu linna arhitektuuri ja ehituse osakonna kultuuriväärtuste teenistust.

Planeeringu elluviimisega ei kaasne Tartu linnale kohustust detailplaneeringukohaste avalikuks kasutamiseks ettenähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste (edaspidi Rajatised) projekteerimiseks, rajamiseks, väljaehitamiseks ega vastavate kulude kandmiseks.

Planeeritud rajatiste väljaehitamise planeeringus ettenähtud ulatuses ja sellega seotud kulude kandmise tagab krundi nr 1 (Tiigi tn 67 kinnistu) igakordne omanik (edaspidi Arendaja).

Planeeringuga seatakse selle elluviimiseks järgmised tingimused ja tegevuste järjekord:

1. Planeeringukohaste kruntide moodustamine. ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on olemasoleva kinnistu jagamine.

2. Enne ehitustegevuse algust:

2.1 tuleb läbi viia pinnase reostuse uuring hoonestataval alal;

2.2 lepitab Arendaja Tiigi tn 63//65 kinnistu omanikuga kokku kinnistu piiril asuvate kuuride ning planeeritud piirdeaia seonduvad tegevused. Planeeritud piirdeaed rajatakse kinnistupiirile.

3. Planeeringukohaste rajatiste väljaehitamine:

3.1 Rajatiste projektide tellija, ehitaja ja finantseerija on Arendaja;

3.2 Arendaja ehitab omal kulul planeeringuala ulatuses:

3.2.1 välja Vaksali tänava (Vaksali tn laiendus ehk pöördetada, rattarada, kõrghaljastatud eraldusriba ja kõnnitee) ja viib selle kokku olemasolevaga;

3.2.2 ümber Vaksali ja Tiigi tänava ristmiku foorjuhitavaks esimese etapi (poole ehitusõiguse) realiseerimise järgselt. Väljaehitamise aega on võimalik täpsustada täiendava liiklusanalüüsi koostamise tulemusena vastavalt ptk 7 toodule.

4. Planeeringukohane avalik kasutus:

Pärast planeeringukohaste rajatiste väljaehitamist antakse tee ja tänavamaa krundi moodustamiseks vajalik maa Krunt 2, detailplaneeringus määratud otstarbel kasutamiseks Tartu linnale tasuta üle.

5. Planeeringukohaste hoonete ehitus:

5.1 Mistahes esimesele hoonetele ehitusloa väljastamise eelduseks on, et planeering on vastava arendusetapi ala ulatuses realiseeritud käesoleva peatüki punktide 1-4 osas. Rajatiste väljaehitamise kohustuse mittetäitmise korral on Tartu linnal õigus keelduda mistahes planeeringukohase hoone ehitusloa väljastamisest;

5.2. Ehitusloa võib anda enne punktis 5.1 nimetatud kohustuste täitmist, kui on täidetud korraga järgmised eeldused:

5.2.1. planeering on realiseeritud käesoleva peatüki punkti 1- 2 osas;

5.2.2. olemas on p 3.2 nimetatud rajatiste ehitamiseks ehitusprojekt ja ehitusluba;

5.2.3. krundi igakordne omanik on sõlminud enne mistahes esimesele hoonele ehitusloa väljastamist Tartu linnaga lepingu, millega antakse p 3.2 rajatiste väljaehitamise kohustuse täitmiseks hiljemalt esimese hoone valmimise ajaks piisavad tagatised ning tagatakse nimetatud maa tasuta üleandmine Tartu linna omandisse. Hoone loetakse valminuks, kui sellele on antud kasutusluba;

5.2.4. Punktides 1 - 3 või 5.2 esitatud tingimuste mittetäitmise korral on Tartu linnal õigus keelduda hoone ehitusloa väljastamisest ja tunnistada detailplaneering kehtetuks.

Tehnovõrkude rajamine toimub vastavalt planeeritud krundi igakordse omaniku ja võrguvaldaja kokkuleppele. Planeeringuga ei tohi põhjustada kahju kolmandatele osapooltele. Arendaja kohustub tagama, et rajatavad ehitised ei kahjustaks naaberkruntide kasutamise võimalusi ei ehitamise ega ka kasutamise käigus. Juhul, kui planeeringu realiseerimisel tekitatakse kahju kolmandatele isikutele, kohustub arendaja selle koheselt hüvitama.

Enne detailplaneeringu kehtestamist on sõlmitud planeeringuala kinnisasja omaniku ja Tartu linna vahel avalikuks kasutamiseks ettenähtud rajatiste ehitamist ja sellega seotud kulutuste kandmist ning avalikku kasutusse määratavate kruntide omandiõiguse Tartu linnale tasuta üleandmist tagav kokkulepe.

B – KOOSTÖÖ PLANEERINGU KOOSTAMISEL JA KOOSKÖLASTUSED

Tartu linnavalitsuse arhitektuuri ja ehituse osakonna muinsuskaitse komisjon,
Egle Tamm, Brita Karin Arnover
28.01.2021

Kooskõlastatud.

Komisjoni protokollil väljavõtte ja digiallkirjade kuvatõmmis asuvad planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

Elektrilevi OÜ, Yulia Kolnes

03.02.2021 nr 7076960479

Kooskõlastatud tingimustel: Tööjoonised kooskõlastada täiendavalt. Võrgu ümberehitamiseks kliendi soovil sõlmida Elektrilevi OÜ-ga lisateenuse leping projekteerimiseks ja tööde teostamiseks. Tehnilised tingimused 340156.

Kooskõlastuskiri asub planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

AS Tartu Keskkatlamaja, Ülar Roose

05.02.2021

Üle vaadatud.

Templiga tehnovõrkude joonis asub planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

Telia Eesti AS, Aleks Kask

09.02.2021 nr 34820890

Seisukohad esitatud dokumentide kooskõlastamisel:

Tööde teostamisel tuleb lähtuda sideehitise kaitsevööndis tegutsemise Eeskirjast: jah

Töid võib teostada ainult Telia volitatud esindaja kirjaliku tööloa alusel: jah

Info tööloa saamiseks telefoninumbri: 53412210

Tööde teostamiseks planeeritud piirkonnas on vaja täiendavalt esitada tööjoonised: jah
Maa-alal paikneb Teliale kuuluv sideehitis: Kaablikanalisatsioon, Sidekaev(ud)
Kooskõlastus kehtib kuni 08.02.2022.

Kooskõlastuskiri asub planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

AS Tartu Veevärk, Peeter Pindma

10.02.2021 nr 118

Üle vaadatud.

Digiallkirja kuvatõmmis asub planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

AS Gaasivõrk, Aleksander Müristaja

23.02.2021 nr 227

Arvamus (Kooskõlastus): Ehitusprojektid kooskõlastada AS Gaasivõrgud. Gaasitorustike tööprojektide koostamiseks ja ehitamiseks vajalikud tehnilised lähteandmed väljastab AS Gaasivõrgud kehtestatud detailplaneeringu, kinnistu omaniku avalduse ja eelnevalt sõlmitava liitumislepingu alusel.

Kooskõlastuskiri asub planeeringu lisade kaustas, digitaalselt allkirjastatud kooskõlastuskonteiner asub digitaalsete materjalide hulgas.

C – JOONISED

1. Situatsiooniskeem	M 1 : 10 000
2. Olemasolev olukord	M 1 : 5 00
3. Kontaktvööndi funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed	M 1 : 2 000
4. Põhijoonis	M 1 : 5 00
5. Tehnovõrgud	M 1 : 5 00
6. Planeeritud maakasutus ja kitsendused	M 1 : 5 00
7. Planeeringulahenduse ruumilised illustratsioonid	